

Ur Vifolka härads dombok

---

*Ur A1a:1 Vadstena landsarkiv – kompletterat med renovationerna i Göta hovrätt
avskrivet av Henrik Mosén*

Kopiera texten efter behag – men hänvisa till mig som gjort utdragen och var ni hämtat texterna

---

s 83, **1608 den 19 februari**, tingades vid Veta uti välb Niels Arfuidssons till Madhammars, samt välakig Lasse Månssons häradsfogdens närvaro

Nämnden

Joen i Bredegården	Mårten i Biärga
Lasse i Torpa	Erich i Skoneberg
Lasse i Skoneberg	Oluf i Hultersta
Måns i Wästerlösa	Per i Boo

s 84

Harald i Sperringe	Per i Drusetorp
Knut i Måla	Niels Jonsson i Skoneberg

s 84

Bencht i Sperringe hade bokat och lägrat sins statte legopiga och tager henne nu till äkta. Fälltes __ det 3 Cap i Gifterm..B till 20 mkr förskontes 15 mkr.

s 84

Måns Joensson i Forsa hade belägrat sina tjänstepiga Botill Lasse Joenssons hustru, som tjänar Jöns Persson i Gotelösa, och med henne bedrivit enfallt hor som de nu båder för rätten bekände och tillförende nekat hade. Fälltes till 30 dal.r efter stadgan, men efter han var en nybolat karl benådas han med 20 dal.r sin husbonde sälb. Harald Erichsson till Hiemesätter härade och h.hövdinge och förlika sig med målsäganden om hans sak. Men konan efter hon slätt intet hade där med hon böta kunde, skall tjäna vid H. F. N.des gårdar för sin bråt, var överheten henne hava vill.

s 85

Samma dag blevo S. Anders Skraddares broder Joen Anbiörsson och Axill Johansson i Skäninge förlikte med Måns i Marsås om det arv som fallet var efter för.de Anders och innestod hos för.ne Måns i Marsås. Sålunda att Måns skall giva dem 7 T.nor malt och korn, för allt de hade efter S. Anders att kräva. Och utlovade de uti allet .. och handen sträckto, att när de detta bekommet hava så skall där aldrig mer på klandras av födda eller ofödda.

s 85, **1608 den 19 maj**, laga ting vid Liunga, närvarande älde och välbördige Germund Some samt Lasse Månsson häradsfogden.

Nämnden

Joen i Bredegården	Lasse Månsson i Skoneberga
Per i Drusetorp	Måns i Wästerlösa
Oluf i Hultersta	Harald i Sperringe
Per i Boo	Mårten i bierga
Heming i Möreby	Erich i Skoneberg
Måns ibm	Knut i Måla

s 86

Samma dag tillsattes två av nämnden nämligen Erich i Skoneberg och Knut i Måla som med länsmannen skola uppbära häradssaköre och redo före göra.

s 86

Nielses hustru i Wahlstorp välb Jöran Elarsons [Claessons?] landbo, hade slagit Nielses hustru i Bakarekulla Brita b.d några blånader. Fälltes till 6 mkr till treskiftes.

s 86-87

Tingsfördes Oluf i _y Klockare vid Wijby S Her Claes Bielkes barnbarns landbo, för ett rykte han var kommen uti för en kona Nielses dotter i Stockehemet Sigrid b.d, att han kulle hava henne med barn rätt, för vilket han haadeligen nekade. Men konan åter emot med gråtande tårar bekände att han hade belägrat henne uti en färdevagn i Abrams gård i Wijby den 14 Aprilis Anno 1607, och hon födde barnet den 13 Januarij Anno 1608.

Tå ransakades därefter huru när räkenskapen drabbade om födsletiden. Så är det klart att där icke feeltes mer än åtta dagar uti, men ehuru man honom till bekännelse förmante, då ville han likväl icke bekännat utan nekade hardeligen och hon jakade, och sade rätt i äre min barns fader och ingen annan. Och hade denne kona bedrivit hor med en gift karl tillförende, och intet h__kade med sanningen, utan sade som det var, fritt och så alldenstund man av honom ingen annor ord eller svar bekom utan Neij Neij jag är här uti intet skyldig, därför sattes detta ärendet upp till nästa ting att han kan hava tid och stund sig på sina gamla dagar att betänka och rådde icke denna reso tillstädie honom att utfästa någon ed eller värjemål för själewåda skull, och den liknelse med barnet __lan på färde var.

s 87-88

Swen i Frösta välbördig Offe? Erichssons landbo hade märkt ena gås som hörde Lasse i Himmelsby till och för.de Lasse hade ena mening till honom... Därför fäste han en 6 manna ed till nästa ting att han icke annat viste än att det var hans egen.

s 87b och 88b [dvs en ditlagd lapp med namn och en summa – oklart vad det rör sig om]

s 87b

Måns Smalse i Häresta 12 öre
Per Byresson ibm 12 öre
Lasse ibm 12 öre
Lasse i Storegården ibm 12 öre
H__ [Henric?] i Hårstorp 12 öre
Lasse i Åász 12 öre
Måns i Marsåås 12 öre
Arfuid ibm 12 öre
Joen ibm 12 öre
Per i Westerlösa 12 öre
Måns i Westerlösa 12 öre
4 dal.r 4 öre

s 88b

Anders i Åås
Anders i Lycka
Lasse i Speringsstorp 1
Joen ibm 1
Gunnar ibm 1
Oluf ibm 1
Enkian i Speringe 1
Erich ibm 1
Oluf ibm 1
Joen ibm 1
Lille Gunnar 6
Begge Joen ibm 1
Joen Erichsson ibm 1
Oluf ibm 1
Anders ibm 1
Pers i Egelsta 1
Håkan ibm 1
Joen ibm 1

I kant på s 88b står:

Måns i Dymest
Lasse ibm
Anders ibm

_____
Harald i Sperringe

8 dal.r 1 ½ mkr

s 91, **1608 den 13 september**, tingades vid Liunga uti välbördige Niels Arfuidsons samt välaktad Lasse Månssons häradsfogdens närvaro

Nämnden

Joen i Bredegården	Lasse i Skoneberga
Oluf i Hultersta	Måns i Wästerlösa
Per i Drusetorp	Harald i Sperringe
Niels i Skoneberg	Per i Boo
Jöns ibm	Knut i Måla
Jöns i Tolebro	Erich i Skoneberga

s 91

Joen Andersson i Lyckiän hade bedrivit mökränkning med sins faders legopiga, Kerstin b.d och icke ville henne till äkta taga. Fälltes till 8 dal.r Kong. härade och hhövdinge.

s 91-92

Oluf Olsson tjänar Lasse Smalse i Häresta hade bedrivit enfallt hor med en kona Mariet b.d sin medtjänarinna, vilket både han och hon godvilligen in för rätten bekände. Skulle för den skull hava bött efter stadgan 30 dal.r men för hans stora fattigdom skull benåddas han till 18 dal.r kong härade och hhövdinge. Men konan med vilka han horet bedrev, avsades att hon skulle försändas till Linköping efter hon sade att en "Hofmann" uti Hans Hendrichssons befallning Niels i Haddetorp b.d hade och henne belägrat midfaste torsdag, och denna Oluf skulle hava besovit henne åtta dagar för påska. Och då hon haver där för rätta ståde må henne bliva av sagt vad straff henne övergå bör.

s 92-93

Håkon i Trampillemo hade varit uti vapneskifte med Mårten i Bierga för ett år sedan, då de både rido ifrån Skänninges Wårfrudagz marknat. Och för.de Hokon slog Mårten i munnen, fäm tänder utur hösen både ovan och nidar. Fälltes förty efter det 9 Capit uti SåråmåleBl. för lytet till 6 mkr målsägandens egen sak. Och för såråmålet efter lagen till 12 mkr till treskiftes, målsäganden kon. och härade.

Item hade han slagit Mårtens axilebeen av, så att han det aldrig förviner. Fälltes till 20 mkr till treskiftes, efter det 6 Cap uti Såråm.Bl.

Item hade han slagit honom try yxhammars slag i sidan och på armen var både blått och blodorsad. Fälltes till 9 mkr efter det 10 Cap i Såråm.Bl. Så alldenstund han hade förlikt sig väl med målsäganden om hans sak förskontes han till 16 [15?] mkr, kong härade och hhövdinge.

s 93

Swen i Frösta gick sin lag för den gåsena han hade märkt och hörde Lasse i Himmelsby till, att han icke rättare viste än att det var hans egen. Hans lagmän voro dessa: Per i Frösta, Niels ibm, Lasse i Röhälla, Niels i Solkerö och Håkon i Torpet.

s 93-94

Oluf i Ry kom åter för rätten och hade velat fästa lag och bed för sig att han icke hade beställa med den konan Sigrid som han var tillförende tingsförder före, och nekade hardeligen till lägersmålet, men konan bekände med gråtande tårar att han var sanner barns fadern och ingen anna. Och förtalde huruledes han kom till henne på en färdvagn uti ett skiäle i Wijby och vad ord han brukade så görligen som man honom själv hört hade. Men till vart det ord hon sade svarade han. Du liuger du liuger. Så efter man av all skäl icke kunde honom befria eller till någon ed ställa blev av sagt att häradsfogden

Lars Månsson skall sig förspörja hos överheten efter hans husbonde icke är själv tillstädes, vad man skall med honom göra, antingen till fängelse att han sig bekänna må eller till lag och värjomål.

s 94

Kolstorp i Tollstad sn uppbjöds första gången

s 95

Åász skattegård uppbjöds första gången av Joen i Marsås.

Ur A1a:1 Vadstena landsarkiv – kompletterat med renovationerna i Göta hovrätt
avskrivet av Henrik Mosén

Kopiera texten efter behag – men hänvisa till mig som gjort utdragen och var ni hämtat texterna

---